

Barbara Koblík

"Przez lato notowałem teorię", Józef
Dużyk, "Twórczość", nr 8 (1974) :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/1 (55), 217

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) DUŻYK Józef: "Przez lato notowałem teorię". "Twórczość" 1974 nr 8 s. 127-132.

Władysław Orkan zamierzał stworzyć dzieło, które byłoby podsumowaniem jego wiedzy o świecie współczesnym, prądach społecznych i politycznych. Sprawie tej poświęca uwagę autor artykułu, omawiającego plany nie napisanej nigdy przez Orkana "Teorii socjalnej", po której zostały tylko luźne notatki i wzmianki w listach do przyjaciół pisarza. Impulsem do pracy nad "Teorią socjalną" była wymiana poglądów z Julianem Marchlewskim. W artykule jest mowa nie tylko o sprawie zamierzeń twórczych Orkana, ale także o działalności wydawniczej Marchlewskiego w Monachium, zakończonej niepowodzeniem finansowym w r. 1905. Na poglądy Marchlewskiego oraz na jego kontakty z Orkanem nowe światło rzuciły listy działacza znalezione dopiero w 1972 r. w Krakowie przez ciotecznego wnuka pisarza.

BP/55/29

B.K.

(II) EUSTACHIEWICZ Maria: "Psalmodia polska" Wespazjana Kochowskiego na tle staropolskich stylizacji biblijnych. "Pamiętnik Literacki" 1974 z. 2 s. 45-78.

Analiza "Psalmidii" jako utworu podsumowującego staropolskie metody imitacji stylu biblijnego oraz wykorzystującego ideowe i artystyczne możliwości, jakie wniosła do literatury staropolskiej stylizacja biblijna. W płaszczyźnie ideowej stylizacja ta polega na przejęciu koncepcji providencjalnej w rozważaniach historiozoficznych, przeniesieniu pojęcia "narodu wybranego" na Polskę szlachecką oraz zalecaniu "życia w miarę". W płaszczyźnie literackiej - oddziaływanie "Księgi psalmów" polega na różnych transformacjach wzorca: od naśladowania jego wersetowej, opartej na paralelizmie formy, poprzez konstrukcję, parafrazy fragmentów, aż do przejęcia wątków i bohaterów, topiki i struktur językowo-stylistycznych, wreszcie elementu tytułu.

BP/55/30

D.Ś.